

Festival Internacional de cine d'Eivissa i Formentera

Caligula protagonitza la presentació oficial

Toni Roca



Amb la presència i la figura, ampla, generosa, oberta de l'actor britànic John Hurt (Debyshire, Gran Bretanya, 1940) l'interpret principal, entre altres títols d'alçada i potència, de *Caligula*, el Festival Internacional de Eivissa i Formentera (projecte personal dels germans Benlloch i Gail Fear) féu el primer pas endavant per arribar a ser una realitat ferma i absoluta el proper més de maig. Més concretament entre el 29 maig i el 7 de juny, dades triades pels principals responsables. L'acte, beneficiat per l'assistència de notables personalitats de l'Illa i altres arribades de llocs diferents, fins a superar el centenar, es produí al cap i casal de l'anomenada villa de Portmany, un dels cors vitals i neuràlgics del turisme a les Pitiüses i també un dels variats centres d'actuació del festival quan l'any vinent obri al món portes i finestres. Entusiasme contingut, fe i esperança en el futur, desitjos i voluntat de fer saber arribar a bon port (malgrat les possibles i procel·loses aigües que es trobaran al llarg de la navegació) al vaixell cinematogràfic que enlluernarà —i aquest és el propòsit dels seus promotors— les nits, les jornades d'un certamen ara obert a un futur que, com a mínim, es presenta prometedor.

Un llarg somni pitiús

Poder tenir a l'abast de tothom, i a la vegada, és clar, promocionar turísticament l'Illa, detall no trivial i a considerar, un esdeveniment de caràcter cinematogràfic (i internacional, com es fàcil d'imaginar) fou sempre el desig, llargament meditat, d'alguna de les personalitats més representatives d'Eivissa i per extensió Formentera. Desig i esperança que

bullia al seu interior. Projectar les Illes i a la vegada poder oferir al visitant, però també a l'eivissenc, qualche cosa més que sol, platja i alguna imatge rampant de discoteca habitual, clàssica i tòpica, forma part de l'imaginari de molta gent arrelada a Eivissa. I la prova la tenim anys enrere quan, a iniciativa del promotor cultural, mort l'any 2004, Vicent Ribas, es volgueren portar a terme diversos projectes d'aquesta mena. A les acaballes dels 70 i sota el pretext d'un homenatge al cinema protagonitzat i dirigit per dues figures cabdals del cine, Charles Chaplin i Pier Paolo Pasolini, i sota l'organització del Foment del Turisme d'Eivissa i Formentera, tot aquell espectacle fílmic en si mateix, no deixava de respirar un cert clima i atmosfera de festival cinematogràfic, malgrat que, en la seva essència més pura, no era així exactament. Però foren els primers moviments detectats a Eivissa, l'embrió original i primerenc d'altres esdeveniments de més pes i volada que és desitjada majestuosa i enorme. Caldria esperar uns anys més per captar al vol una oportunitat. Ara, sembla, és arribada l'hora.

Uns germans voluntariosos

I l'oportunitat de fer realitat un festival arribà, altra vegada de la mà de l'incansable Vicent Ribas i la persistència també del Foment del Turisme, l'any 1988. Dedicat a l'actor cinematogràfic, el certamen disposà de la imatge, protectora i a la vegada utilitzada a l'hora de la promoció, de Roman Polanski. En aquells dies el director de *La semilla del diablo* i *Repsulsió*, mantenia forts lligams amb Eivissa. I els organitzadors i principals promotors del Festival Inter-

nacional del Cine de Actor —aquest era el nom oficial— s'aprofitaren del director i a la vegada, encara que de forma eventual, ocasional, també actor a algunes de les seves pel·lícules. Presència a Eivissa d'actors, actrius i directors, crítics de cine i productors, la majoria d'ells de nacionalitat espanyola, desfilaren, amb una mica de *glamour*, cal dir-ho, per la pasarel·la eivissenca. Però el certamen ja a la seva primera edició començà a fer aigües perillosament. Problemes estructurals d'organització, de diners, sortides a capítol de despeses difícils de liquidar, fallida per part de noms comercials, feren que la cosa trontollàs. I els pitjors auguris es confirmaren l'any següent. El festival tancà portes i des de llavors ençà, 1989, el sonni fou arxivat. De moment, és clar.

De tota manera, ara, la realitat podria ser una altra. Una altra ocasió i oportunitat que té cara i ulls, que compta amb un sentit vigorós de l'organització. La qüestió econòmica, els diners en definitiva per finançar un projecte inevitablement car, en opinió dels germans Benlloch, està, en la pràctica, controlada. Finançament que arribaria de mans particulars, empreses comercials privades i també insitucionals. I aquest era l'aire que es podia respirar la nit de la posada en marxa a Sant Antoni de Portmany. Confiança i optimisme, sempre de caràcter reservat que després sempre cal tenir en compte la dura realitat dels fets concrets. Uns fets concrets que arriben, en sentit positiu, en sentit negatiu. Inevitablement. Però, vull insitir, l'optimisme era la nota més evident. Al rotatiu *Ultima Hora* Xavier Benlloch afirmà que el projecte "ara per ara, va molt bé. Es cobreixen els terminis previstos per l'organització. Ara, les institucions s'han de moure amb molta cautela, i és lògic que hagin de reflexionar-hi més. Però tot va bé. Segur que tindrem festival i serà ambicions....".

John Hurt, objectiu principal

Però una de les notes més a destacar al llarg de la nit inagural i que més poder de conovocària despertà fou l'actor John Hurt. L'interpret d'*El hombre elefante*, o *El expreso de medianoche*, i que aviat rodarà sota les ordres d'Álex de la Iglesia, en tot moment actuà com allò que és en relació al festival, de padrí. Hurt centrà l'interès. Tal vegada un dels moments més celebrats fou quan li fou lliurat una escultura que reproduïa el seu cap. Un moment de graciosa emoció. Cal recordar que l'actor és habitual visitant d'Eivissa des de 1967. Ha set testimoni perpetu de l'evolució, canvi i transformació registrades a Eivissa als darrers quaranta anys. Quan li varen preguntar per què va acceptar ser la imatge del festival, no dubtà en declarar a *Diario de Ibiza* que "en primer lloc perquè vaig rebre la proposta. Vaig estar encantat d'acceptar. A més a més, Eivissa és una illa amb la qual tinc molta relació. Probablement és el lloc del món que més ha canviat. A pesar de tot això és un lloc màgic. Aquesta illa es extraordinària, molt maca, atmosfèricament perfecta. Sobre tot, és ella mateixa. És única fins i tot en com-

paració a la resta de les Balears..." Sense dubte un home enamorat i fidel a l'illa d'Eivissa. Sobre el projecte d'aquest festival declararia a *Ultima hora*, "és una idea magnífica el fet que l'illa tingui un festival que connecti amb l'esperit artístic que encara resta a molts indrets d'Eivissa. Si els organitzadors s'hi han embarcat és perquè han vist, han detectat bones possibilitats. Cada festival té els seus senyals d'identitat i una política concreta. El festival haurà de fer-se un forat entre l'oferta...".

Efectivament, una oferta que és dura i és intensa, que és forta i és magnífica. Però la cosa ja està en marxa i l'esperit emprenedor fou l'esperit que més va volar —i volar amb ganes i desitjos— la nit de la presentació clara i oficial del Festival Internacional de Cinema d'Eivissa i Formentera. O, si voleu, Ibiza International Film Festival. En tornarem a parlar (o abans si la cosa es fa evident i necessària), el pròxim 29 de maig del 2007, quan els diversos escenaris on es materialitzarà el festival, Eivissa, Sant Antoni de Portmany, Sant Josep de sa Talaia, Santa Eulària des Riu, Formentera, aixequin tots els telons possibles i probables de la funció. ■

John Hurt.

